

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)

“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: **«Інформаційно-аналітичне забезпечення та діюча практика обліку
і аудиту імпортних операцій»**

(назва теми)

Виконавець:

студентка ЦЗФН факультету

Карлінська Ганна Євгенівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

Канд. екон. наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Нікуліна Тетяна Миколаївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ОБЛІК ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ	8
1.1. Сутність та класифікація імпортних операцій.....	8
1.2. Теоретичний облік імпортних операцій	16
1.3. Бухгалтерський облік імпортних операцій.....	24
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ	38
2.1. Загальна характеристика підприємства.....	38
2.2. Особливості імпортних операцій у товаристві.....	46
2.3. Аналіз об'єкта дослідження.....	54
2.5. Облік операцій в іноземній валюті.....	67
РОЗДІЛ 3. АУДИТ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ:	73
3.1. Мета, завдання аудиту імпортних операцій.....	73
3.2. Проведення аудиту імпортних операцій.....	81
3.3. Удосконалення обліку і аудиту імпортних операцій	92
ВИСНОВКИ	97
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	102
ДОДАТКИ	109

ВСТУП

Актуальність теми дослідження.

Зовнішньо - економічна діяльність підприємств є перспективним методом господарювання, що має можливість поєднувати інтереси держави в досягненні політичної та економічної незалежності з інтересами підприємств у максимізації прибутку.

За цих умов облік, аналіз та аудит стали необхідними елементами при прийнятті обґрунтованих управлінських рішень, обранні надійних партнерів для одержання ефективних результатів фінансово-господарської діяльності.

Отже, актуальність проблем обліку і аудиту імпорتنих операцій у сучасних умовах та необхідність комплексного дослідження теоретичних, методичних та практичних питань у цій сфері, обумовили вибір теми кваліфікаційної роботи.

Проблеми вдосконалення бухгалтерського обліку та аудиту зовнішньоекономічної діяльності підприємств завжди знаходилися в центрі уваги як вітчизняних так і зарубіжних вчених. Проблеми теорії і методології зовнішньоекономічної діяльності розглянуті у працях З. М. Васильченко, М. І. Дідківського, П. О. Нікіфорова, В. В. Євдокимова та інших. Розгляду питань теорії і методології бухгалтерського обліку та звітності присвячено роботи Ф. Ф. Бутинця, Т. І. Войтенко, З. В. Гуцайлюка, Й. Я. Даньківа, Г. Ю. Коблянської, Т. Н. Бабченко, О. А. Рибалко та інших. Контроль та аудит зовнішньоекономічної діяльності досліджували Р. Адамс, Е. А. Аренс, О. О. Беляков, М. Т. Білуха та інші. [23].

Предметом магістерського дослідження є організаційних засад бухгалтерського обліку та аудиту імпорتنих операцій підприємств та їх удосконалення в умовах національної системи обліку та аудиту.

Об'єктом дослідження виступають імпортні операції вітчизняних підприємств та господарські операції щодо їх здійснення.

Мета кваліфікаційної роботи полягає у дослідженні особливостей ведення синтетичного та аналітичного обліку, розробці напрямів удосконалення обліку і аудиту на підприємстві.

Завдання дослідження:

- визначення імпортних операцій як об'єкту обліку;
- дослідження особливостей зовнішньоекономічної діяльності на мікрорівні;
- вивчення особливостей обліку з іноземною валютою;
- визначення порядку документального оформлення операцій з імпорту товарів;
- дослідження діючої практики обліку імпортних операцій;
- аналіз особливостей методики аудиту зовнішньоекономічної діяльності.

Методи дослідження. У процесі наукового дослідження застосовувались різноманітні специфічні методи економічних досліджень, взаємопов'язані загальною логікою аналізу: методи наукової абстракції, індукції та дедукції; логічного моделювання, групування, порівняння, аналізу.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі акти України; нормативні документи, аудиту, матеріали періодичних видань, документація та звітність базового підприємства.

ВИСНОВКИ

Важливою особливістю сьогодення є стрімко зростаюча економічна взаємозалежність країн сучасного світу та інтенсивний розвиток міжнародних економічних відносин.

Комплексні економічні перетворення, що відбуваються сьогодні в Україні, мають на меті не лише виробити моделі побудови і послідовної реалізації сучасних економічних відносин, але й поступову інтеграцію українських підприємств у міжнародні економічні зв'язки, з одного боку, і залучення іноземних підприємців до діяльності в Україні, - з іншого.

Всі ці умови потребують нових підходів до управління діяльністю підприємств України, які здійснюють зовнішньоекономічні операції, а облік, в свою чергу, є однією з головніших складових системи управління.

Так як метою ведення бухгалтерського обліку є надання повної, правдивою та неупередженої інформації про фінансове становище, результати діяльності, рух грошових коштів підприємства, для прийняття оптимальних управлінських рішень.

Виходячи з цього основними джерелами інформаційного забезпечення, прийняття ефективних управлінських рішень на підприємстві при здійсненні зовнішньоекономічних операцій є дані бухгалтерського обліку.

Актуальність обліку зовнішньоекономічної діяльності в тому, що дані бухгалтерського обліку, аналіз та аудит стали необхідними елементами при прийнятті обґрунтованих управлінських рішень, обранні надійних партнерів для одержання ефективних результатів фінансово-господарської діяльності. Разом з тим, неузгодженість бухгалтерського і податкового законодавства з питань зовнішньоекономічної діяльності, викликає багато проблем з відображення експортно-імпортних операцій у бухгалтерському обліку і побудови ефективної системи її аналізу. У зв'язку з цим перед кожним українським підприємством, що вирішило розповсюдити свій бізнес за межі

країни, встає завдання організації бухгалтерського обліку на більш високому рівні.

У зовнішньоекономічній діяльності можна виділити цілий ряд проблем, основними з яких є:

Все це вимагає створення чіткої системи держаного регулювання зовнішньоекономічної діяльності; стабілізації законодавчої бази, що полегшить регулювання та облік імпорتنих операцій; удосконалення митно-тарифного механізму, який необхідний насамперед для захисту вітчизняного виробника, особливо в умовах нестабільної економіки.

Об'єктом дослідження магістерської роботи нами було обрано ТОВ «
», яке було створене у році у м. і. Товариство засноване на приватній власності, є платником і.

ТОВ «» є одним з підприємств України, яке займається експортно-імпортними операціями. На сьогоднішній день підприємство в основному спеціалізується на продукцію Товариство постачає по всім регіонам країни.

У своїй діяльності підприємство закуповує виробничі запаси у вітчизняних та іноземних постачальників, і продає.

Підприємство забезпечене власним, сучасним, яке постійно оновлюється, що дає можливість удосконалювати виробничі процеси; розширювати систему збуту як в Україні, так і за її межами.

Для ведення обліку використовує програму «», яка забезпечує цілісне відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій, але при введенні інформації працівники допускають помилки, які проходять через реєстри.

Бухгалтерський облік займає одну з найважливіших позицій функціонування підприємства. Достатня увага у Товаристві приділяється первинному обліку, який має свої особливості.

Основним документом, який складається перед здійсненням імпорتنих операцій є договір (контракт) купівлі товарів. Він складається на визначених умовах, які задовольняють обидві сторони, з урахуванням Інкотермс.

Підприємство працює в безготівковій формі розрахунку, використовуючи при цьому рахунок-фактуру, який застосовується як супровідний документ і засвідчує про сплату та передачу товарів. У своїй практиці підприємство використовує як авансові платежі, так і постоплати.

Визначивши за результатами проведеного нами магістерського дослідження певні негативні сторони методики обліку та аудиту імпорتنих операцій вважаємо за доцільне запропонувати деякі напрями їх вдосконалення у

За можливості, оновити програмне забезпечення, придбавши більш сучасне, дієве і продуктивне.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський (фінансовий) облік. Навчальний посібник. - Ж.: ТОВ «Рута», 2006 р. - 594 с.
2. Бутинець Ф. Ф. Організація бухгалтерського (фінансового) обліку. Навчальний посібник. - Ж.: ТОВ «Рута», 2007 - 694 с.
3. Бутинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку (заключна частина). Підручник для студентів. - 4-е видання. - Київ. «Магнолія + », 2008.- 444 с.
4. Быкова Э.И. Движение капитала / Э.И. Быкова. – М.: Информационно-издательский дом «Филин», 2007. – 288 с.
5. Геврик Є.О. Охорона праці: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: «Ніка-Центр», 2003. – 280 с.
6. Господарський кодекс України, затверджений Верховною Радою України від 16.01.2003 р. № 436-IV (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
7. Давидов Г.М. Аудит: [підручник] / Г.М. Давидов, І.Г. Давидов, Ю.Г. Давидов та ін; за ред. Г.М. Давидова, М.В. Кужельного. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2009. – 495 с.
8. Жукова Е.Ф. Международные отношения: Підручник. – Под редакцией доктора экономических наук, профессора, члена-корреспондента РАЕН. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bibliotekar.ru/mezhdunarodnye-otnosheniya-1/index.htm>
9. Закон України «Про аудиторську діяльність», № 140-V від 14.09.2006 р.
10. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16.07.1999 р. № 996- XII зі змінами та доповненнями № 1829 - III від 22.06.2000р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

11. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України», затверджений Верховною Радою України від 23.12.2010 р. № 3221-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

12. Закон України «Про господарські товариства», затвердженого ВРУ 19.09.1991 р. № 1576-XII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

13. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991р. № 959-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

14. Закон України «Про Митний тариф України» від 05.04.2001 № 2371-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

15. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

16. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23 вересня 1994 року № 185/94 із змінами і доповненнями [текст] // Відомості Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

17. Закон України «[Про торгово-промислові палати в Україні](#)», затверджений Верховною Радою України від 02.12.1997 № 671/97-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

18. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом МФУ від 30.11.1999 р. № 291 (із змінами і доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

19. Кадуріна Л.О. Основи аудиту: навчальний посібник. – Краматорськ: ДДМА, 2003. – 195 с.

20. Коблянська Г. Інвентаризація розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності/ Г. Коблянська//Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – Вип. 6. – С. 39-45.

21. Коблянська Г. Методика проведення аудиторської перевірки експортно-імпортних операцій / Г. Коблянська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – Вип. 3. – С. 39-48

22. Коблянська Г. Методологія обліку і фінансової звітності експортних операцій / Г. Коблянська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – Вип. 5. – С. 4-14

23. Коблянська Г. Розвиток експортно-імпортних операцій в умовах глобалізації економіки/ Г. Коблянська //Економіка: проблеми теорії та практики. – 2007. – Вип. 229, т. 3. – С. 792-800.

24. Коваль І. Г. Аудит: учебно-методическое пособие. – М.: Издательство МФЮА, 2004. – 110 с.

25. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

26. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 року. Набуття чинності для України 1 лютого 1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>

27. Конвенція ООН про позовну давність в міжнародній купівлі-продажу товарів від 14 червня 1974 року. Дата набуття чинності для України 1 травня 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>

28. Конституція України, прийнята Верховною Радою України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

29. Кундря-Висоцька О. П. Організація бухгалтерського обліку. Навчальний посібник. - М.: Алерта, 2007. - 223 с.

30. Левицька С. Аудиторський ризик при проведенні аудиту ефективності / С. Левицька // Вісник КНТЕУ – 2005 – №2 – с. 79-88.
31. Лень П. А. Бухгалтерський (фінансовий) облік. Навчальний посібник. - М. : Мрія, 2006. - 366 с.
32. Лист ДМСУ від 30.05.2011 р. № 11.1/2-12.2/8256-ЕП.
33. Наказ Держспоживстандарт України «[Про затвердження Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні](#)» від 01.02.2005 №28. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
34. Наказ Міністерства фінансів України «[Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України](#)» від 09.12.2011 № 1591. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
35. Наказ Міністерства фінансів України «[Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної](#)» від 01.11.2011 № 1379. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
36. Немченко В.В. Аудит. (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту): підручник./В.В. Немченко, О.Ю. Редько. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 540 с.
37. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений Наказом МФУ від 30.11.1999 р. № 291 (із змінами і доповненнями). [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
38. Податкова консультація 130.23 з Єдиної бази податкових знань.
39. Податковий кодекс України, затверджений Верховною Радою України від 23.12.2010 р. № 2856 -VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
40. Покропивний П. Г. Економіка підприємства. Навчальний посібник. - М.: «Генезис», 2006 . - 564 с.

41. Положення «Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 р. № 88. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

42. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290. (Редакція станом на 09.08.2013). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

44. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив валютних курсів», затверджено наказом Міністерства фінансів України 10.08.2000 N 193. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

45. Порядок заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

46. Порядок обліку осіб, які здійснюють операції з товарами, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 року № 634, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 серпня 2012 року за №1381/21693. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

47. Постанова Правління НБУ «Про зміну строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів і запровадження обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті» від 14.05.2013 № 163. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

48. Пренщенко А. Л. Фінансовий облік розрахунків з покупцями. Все про бухгалтерський облік, № 177, 2010. - 77 с.

49. Про захист національного виробника від субсидованого імпорту, Закон України № 331-XIV від 22.12.1998 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/331-14>

50. Рудницький В.С. Методологія і організація аудиту / В.С. Рудницький. – Тернопіль: «Економічна думка», 1998. – 196 с.

51. Савченко В.Я. Аудит: навчальний посібник: навчальне видання / В.Я. Савченко. – К. : КНЕУ, 2005. – 322 с.

52. Усач Б.Ф. Аудит: навчальний посібник / Б.Ф. Усач. – К. : Знання, 2007. – 231 с.

53. Утенкова К.О. Аудит: навчальний посібник / К.О. Утенкова. – К. : Алерта, 2011. – 408 с.

54. Федькевич, Н. В.Зовнішньоекономічні контракти. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/Soc_gum/Vzhdtu_econ/2010_3_1/12.pdf

55. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

56. Шваб Л. А. Економіка підприємства. Навчальний посібник. - М.: Мрія: 2008. - 466 с.

57. Шегда Р. А. Економіка. Навчальний посібник. - М. : Мрія , 2007 . - 455с.

58. Шишлова С.Є. Облік, аналіз та аудит зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / С.Є. Шишлова. – Тула, 2008. – 233 с.

ДОДАТКИ